

Nr 131.

Ankom till riksdagens kansli den 26 maj 1916 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar jämte i ärendet väckta motioner.

(4:e avd.)

I en den 17 april 1916 till riksdagen avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 242, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till nedan-nämnda ordinarie tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar må under år 1917 av statens järnvägars trafikmedel utgå tillfälligt lönetillägg med följande belopp, nämligen:

a) till tjänsteman, vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 180 kronor;

b) till tjänsteman, tillhörande lägsta avlöningsgruppen (arvode 840—1,140 kronor), vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 160 kronor;

c) till tjänsteman, tillhörande högre avlöningsgrupp än som i b) sägs, vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte innehar bostad in natura om högst ett rum och kök eller en därmed likvärdig lägenhet om två rum och kök, 160 kronor;

d) till tjänsteman, tillhörande högre avlöningsgrupp än som i b) sägs, vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte innehar bostad in natura av högre storlek än som i c) angivits, 120 kronor;

e) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,020 men icke 1,140 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 140 kronor;

f) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,020 men icke 1,140 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 120 kronor;

g) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,140 men ej 1,380 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 110 kronor;

h) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,140 men icke 1,380 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 90 kronor;

i) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,380 men icke 1,500 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 80 kronor; samt

j) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,380 men icke 1,500 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 60 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft fyra till utskottet hänvisade motioner, väckta, två inom första kammaren, nämligen nr 126 av herrar *C. G. T. Wickman* och *G. G. Magnusson* och nr 130 av herr *C. G. Ekman*, samt två inom andra kammaren, nämligen nr 315 av herr *H. Bäcklund* m. fl. och nr 320 av herr *A. Gylfe*.

I sina berörda motioner hava herrar *Wickman* och *Gerhard Magnusson* samt herr *Bäcklund* m. fl. sammanstämmande hemställt, att riksdagen måtte besluta, att till nedannämnda ordinarie tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar må under år 1917 av statens järnvägars trafikmedel utgå tillfälligt lönetillägg med följande belopp, nämligen

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode icke överstiger 1,140 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 240 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode överstiger 1,140 kronor men icke 1,380 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 180 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode utgör 1,500 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 120 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode icke överstiger 1,140 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 270 kronor;

till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode överstiger 1,140 men icke 1,380 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 210 kronor;

samt till ordinarie tjänsteman av lägre grad, vars arvode utgör 1,500 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 150 kronor.

Herr Ekman har i motionen nr 130 hemställt, att de av Kungl. Maj:t i proposition nr 242 föreslagna bestämmelserna om tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar må träda i tillämpning från och med den 1 juli 1916.

Herr Gylfe har föreslagit i motionen nr 320, att riksdagen för år 1917 må bevilja ett tillfälligt lönetillägg till nedannämnda tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar, att utgå efter följande grunder:

a) till tjänsteman, vars arvode icke överstiger 1,140 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 240 kronor;

till tjänsteman, vars arvode överstiger 1,140 kronor men icke 2,100 och därjämte innehar bostad in natura, 180 kronor;

b) till tjänsteman, vars arvode icke överstiger 1,140 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 270 kronor;

till tjänsteman, vars arvode överstiger 1,140 kronor men icke 2,100 kronor, och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 210 kronor.

Beträffande vad som anförts till stöd för dessa framställningar får utskottet hänvisa till motionerna.

Den förevarande propositionen omfattar samma befattningshavare, som för åren 1915 och 1916 tilldelats tillfälligt lönetillägg. Emellertid har i det nu föreliggande förslaget tagits hänsyn till den omständigheten, att vissa befattningshavare åtnjuta bostad in natura medan andra erhålla kontant ersättning i stället för denna förmån. Enligt förslaget skulle samtliga tjänstemän av den senare kategorien tilldelas förhöjt lönetillägg. Men även de lägst avlönade av befattningshavarna med bostad in natura skulle erhålla viss förhöjning.

Utskottets
yttrande.

De i motionerna nr 126 i första kammaren samt 315 och 320 i andra kammaren framlagda förslagen avse samtliga höjningar i lönetillägget utöver vad som innefattas i den kungl. propositionen. Enligt den sistnämnda motionen skulle även en ny grupp av befattningshavare tilldelas lönetillägg, nämligen de, vilkas arvode överstiger 1,500 kronor men ej 2,100 kronor. Motionen nr 130 i första kammaren åsyftar allenast ett framflyttande av tidpunkten för ikraftträdandet av de utav Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna.

För vidtagandet av en förhöjning av de tillfälliga lönetilläggen talar det förhållandet, att genomförandet av den lönereglering för tjän-

stemännen vid statens järnvägar, vilken är under förberedande, torde komma att uppskjutas till en avsevärt senare tidpunkt, än man tidigare tänkt sig. Utskottet har därför ej haft något att erinra emot, att en förhöjning av lönetillägget nu varder beviljad.

Vad angår de motioner, vilka avse förhöjning av det tillfälliga lönetillägget utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, vill utskottet erinra därom, att chefen för civildepartementet, på grund av angelägenheten därav, att den förestående definitiva löneregleringen för statsbanepersonalen ej föregripes, icke ansett sig kunna tillstyrka den något starkare förhöjning av lönetilläggen, som föreslagits av 1914 års lönekommitté för statens järnvägar och av järnvägsstyrelsen. Sistberörda förslag stanna dock vid betydligt lägre siffror än vad motionerna upptaga. Utskottet finner det ock nödigt, att man vid bedömande av förevarande fråga tager hänsyn till, att planerna på genomförande av enhetliga löneprinciper för samtliga kommunikationsverk och andra därmed jämförliga verk ej försvåras genom fastställandet av de särskilda lönetilläggen för statens järnvägars personal. Under sådana förhållanden har utskottet ej kunnat förorda någon höjning av de av Kungl. Maj:t föreslagna lönetilläggsbeloppen.

Utskottet har emellertid ansett sig böra så till vida tillmötesgå de motionsledes framförda önskemålen, att utskottet velat tillstyrka, att riksdagen i anslutning till det i herr Ekmans ovanberörda motion framlagda förslaget må medgiva, att de befattningshavare, vilka enligt nu gällande bestämmelser uppbära tillfälligt lönetillägg, må under senare hälften av innevarande år jämväl komma i åtnjutande av skillnaden mellan det lönetillägg, som skall utgå enligt de nya bestämmelserna, och det tillägg, som för närvarande utgår, för månad räknat.

Utskottet får alltså hemställa,

I) att riksdagen må medgiva, att till nedannämnda ordinarie tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar må under år 1917 av statens järnvägars trafikmedel utgå tillfälligt lönetillägg med följande belopp, nämligen

a) till tjänsteman, vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte uppbär kontant ersättning för bostad och bränsle, 180 kronor;

b) till tjänsteman, tillhörande lägsta avlöningsgruppen (arvode 840—1,140 kronor), vilkens arvode

icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 160 kronor;

c) till tjänsteman, tillhörande högre avlöningsgrupp än som i b) sägs, vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte innehar bostad in natura om högst ett rum och kök eller en därmed likvärdig lägenhet om två rum och kök, 160 kronor;

d) till tjänsteman, tillhörande högre avlöningsgrupp än som i b) sägs, vilkens arvode icke överstiger 1,020 kronor och som därjämte innehar bostad in natura av högre storlek än som i c) angivits, 120 kronor;

e) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,020 men icke 1,140 kronor och som därjämte uppbär konstant ersättning för bostad och bränsle, 140 kronor;

f) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,020 men icke 1,140 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 120 kronor;

g) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,140 men ej 1,380 kronor och som därjämte uppbär konstant ersättning för bostad och bränsle, 110 kronor;

h) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,140 men icke 1,380 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 90 kronor;

i) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,380 men icke 1,500 kronor och som därjämte uppbär konstant ersättning för bostad och bränsle, 80 kronor; samt

j) till tjänsteman, vilkens arvode överstiger 1,380 men icke 1,500 kronor och som därjämte innehar bostad in natura, 60 kronor;

II) att riksdagen i anledning av herr Ekmans ovanberörda motion må medgiva, att till de ordinarie tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar, vilkas arvode icke överstiger 1,500 kronor, må förutom det tillfälliga lönetillägg, vilket förut för år 1916 beviljats, av statens järnvägars trafikmedel under samma år utgå halva det belopp, varmed lönetillägget enligt de under mom. I angivna grunder kan överskjuta det för år 1916 utgående lönetillägget;

III) att ovanberörda av herrar Wickman och Magnusson samt herr Bäcklund m. fl. och herr Gylfe väckta motioner icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 maj 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. Jonsson, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, G. M. H. Ekelund, C. G. Ekman, J. Nilsson, O. Bergqvist, A. Pers, K. A. Malmborg* och *C. I. Asplund* samt
från andra kammaren: herrar *A. Ekman, H. Andersson* i Skivarp, *K. V. Rydén* i Malmö, *C. Persson* i Stallerhult, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund, J. Ström, A. Anderson* i Råstock, *J. Olofsson* i Digernäs, *J. Erlansson* och *J. A. Ingvarson*.
